

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

2018-03-23
Dnr 2017:782
1 (20)

Redovisning av uppdrag om att ta fram en stadielad timplan för grundskolan, specialskolan och sameskolan

(U2017/01874/S)

(2 bilagor)

Regeringen har den 13 april 2017 gett Skolverket i uppdrag att ta fram stadielade timplaner för grundskolan, specialskolan och sameskolan. Enligt uppdraget ska Skolverket lämna denna redovisning till Utbildningsdepartementet senast den 1 april 2018.

Innehållsförteckning	Sid
Sammanfattning	3
1. Uppdraget	5
2. Förslag på stadiindelade timplaner	6
3. Förslag på stadiindelad timplan för grundsärskolan	9
4. Förslag på stadiindelad timplan för specialskolan	13
5. Förslag på stadiindelad timplan för sameskolan	16
6. Skolverkets förslag om förändringar i timplanerna utöver uppdraget	19

Bilagor

1. Sändlista remissinstanser
2. Konsekvensutredning

Sammanfattning

Redovisningen omfattar förslag till stadiindelade timplaner som anger den minsta garanterade undervisningstiden för varje ämne respektive ämnesområde för grundskolan, specialskolan och sameskolan.

Skolverket har i arbetet med att ta fram förslag till timplaner utgått från grundskolans stadiindelade timplan och de nu gällande timplanerna för respektive skolform. Undervisningstiden har delats upp mellan stadierna så att elever ges förutsättningar att nå de kunskapskrav som finns för respektive stadium och skolform. Lågstadiet får jämförelsevis färre timmar för att ge elever på lågstadiet kortare skoldagar. Skolverket har tagit hänsyn till de i regeringsuppdraget aviserade förändringarna för 2019 som berör matematik, elevens val och slöjd för grundskolan och matematik och elevens val i specialskolan.

Undervisningstiden i *grundskolans* ämnen och ämnesområden har stadiindelats utom i ämnet hem- och konsumentkunskap där undervisningstiden fördelats på låg- och mellanstadiet respektive högstadiet. Skolverket har parallellt med utarbetandet av förslag på stadiindelad timplan för grundskolan utarbetat förslag på stadiindelning av det centrala innehållet i kursplanerna samt förslag på kunskapskrav i fem ämnen för årskurs 3.

Skolverket konstaterar att i *specialskolan* är den totala garanterade undervisningstiden betydligt högre än i övriga skolformer även då hänsyn har tagits till att specialskolan är tioårig. Förslaget till timplan omfattar därför fler timmar per årskurs i lågstadiet (årskurs 1–4) jämfört med övriga skolformer.

I förslag till stadiindelad timplan för *sameskolan* föreslår Skolverket att undervisningstiden i matematik minskas med 55 undervisningstimmar till 830 undervisningstimmar för att följa grundskolans undervisningstid i ämnet. Dessa 55 timmar har i förslaget fördelats på de samhällsorienterande ämnena, de naturorienterande ämnena och teknik.

Skolverket föreslår vidare, i enlighet med vad som gäller för grundskolan, att nuvarande timplaner för grundskolan och specialskolan fortfarande ska gälla för de elever som höstterminen 2018 påbörjar högstadiet eller en högre årskurs.

Skolverket lämnar förslag på

- Stadiindelad timplan för grundskolan
- Stadiindelad timplan för specialskolan
- Stadiindelad timplan för sameskolan

Skolverkets förslag om förändringar i timplanerna utöver uppdraget

- En översyn av fördelningen av den garanterade undervisningstiden mellan ämnen och av den totala garanterade undervisningstiden i ämnesområden (inriktning träningskola) i grundsärskolan.
- En översyn av den totala garanterade undervisningstiden i specialskolan.

1. Uppdraget

Skolverket har i uppdrag av regeringen (U2017/01874/S) att ta fram förslag på stadiindelade timplaner för grundsärskolan, specialskolan och sameskolan. Förslagen på stadiindelade timplaner ska även fortsättningsvis avse den nu gällande minsta garanterade undervisningstiden per ämne respektive ämnesområde och antalet timmar ska delas in för låg-, mellan- och högstadiet. Skolverket ska i sitt arbete utgå från regeringens förslag till stadiindelad timplan för grundskolan i *En stadiindelad timplan i grundskolan och närliggande frågor*.¹ Regeringen har fattat beslut om den stadiindelade timplanen för grundskolan den 30 november 2017.²

Utöver detta ska Skolverket dela in det centrala innehållet i grundsärskolans kursplaner för låg-, mellan- och högstadiet, med undantag för ämnet hem- och konsumentkunskap där det centrala innehållet ska formuleras för årskurs 1–6 och 7–9. Vidare anges att Skolverket ska formulera kunskapskrav för slutet av lågstadiet för svenska, svenska som andraspråk, matematik samt natur- och samhällsorienterande ämnen. För elever som läser ämnesområden (inriktning träningsskola) ska Skolverket dela in det centrala innehållet för låg-, mellan- och högstadiet. Den del av uppdraget som rör kursplaner och kunskapskrav i grundsärskolan innebär att kursplanerna och kunskapskraven ska vara fastställda senast den 1 juli 2018 då de ska träda i kraft.

1.2 Bakgrund

Elever i grundsärskolan, specialskolan och sameskolan är enligt skollagen (2010:800) garanterade ett minsta antal undervisningstimmar. Hur undervisningstimmar ska fördelas mellan olika ämnen framgår av timplanerna. Dessa timplaner är idag inte indelade efter stadier, utan anger en minsta garanterad undervisningstid per ämne eller ämnesområde (inriktning träningsskola) för årskurs 1–9 i grundsärskolan, årskurs 1–10 i specialskolan och årskurs 1–6 i sameskolan.

Regeringen har uppmärksammat att nuvarande ordning som innebär att huvudmän relativt fritt kan fördela undervisningstimmar mellan årskurserna bland annat har visat sig ge upphov till stora variationer i hur många undervisningstimmar elever får under en årskurs i ett ämne. Detta kan bland annat leda till att elever som byter skola riskerar att gå miste om centralt innehåll. Regeringens avsikt med att införa stadiindelade timplaner i samtliga obligatoriska skolformer är att bidra till en mer

---

¹ Prop. 2016/17:143 och promemorian U2016/03475/S *En stadiindelad timplan i grundskolan och närliggande frågor*.

² SFS 2017:1236 Förordning om ändring i skolförordningen (2011:185).

likvärdig skola där elever oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden får lika tillgång till utbildning. Fler naturliga avstämningstillfällen kan bidra till en bättre uppföljning av att elever får den tid som anges i respektive skolforms timplan. En förutsättning för att elever ska kunna nå kunskapskraven är att de får de undervisningstimmar som anges i timplanerna.³

2. Förslag på stadieindelade timplaner

Nedan redovisas förslag på stadieindelade timplaner för grundsärskolan, specialskolan och sameskolan. Först redovisas genomförandet av uppdraget och därefter redovisas under respektive skolform de vägval och avgränsningar som har gjorts samt förslag på stadieindelad timplan för respektive skolform. De föreslagna timplanerna anger den minsta garanterade undervisningstiden för varje ämne eller ämnesområde och stadium.

2.1 Genomförande av uppdraget

Förslagen har utarbetats av för- och grundskoleenheten på läroplansavdelningen och regelbundet stämts av med en intern referensgrupp där andra avdelningar inom Skolverket varit representerade.

Skolverket har därutöver genomfört samråd, referensgrupper och skolbesök med myndigheter, forskare, intresseorganisationer, rektorer, lärare och elever för att på så sätt inhämta synpunkter.

Information om de kommande förändringarna har sedan hösten 2017 kontinuerligt uppdaterats på Skolverkets hemsida. Informationsbrev om förändringarna har skickats till alla kommuner och till samtliga kommunala och fristående skolor inom de obligatoriska skolformerna (grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan). Eftersom tiden mellan beslut och ikraftträdande är kort har myndigheten sett information om förändringarna som angelägen.

Skolverket har under arbetet med att ta fram förslag på stadieindelade timplaner uppmärksammat behov av förändringar i timplaner, kursplaner och kunskapskrav. De behov av förändringar som har uppmärksamrats när det gäller timplaner redovisas under rubriken Skolverkets förslag om förändringar i timplanerna utöver uppdraget. Behov som gäller kursplaner och kunskapskrav har dokumenterats för att ligga till grund för det arbete med styrdokumentsutveckling som bedrivs på läro-

---

³ Prop. 2016/17:143 *En stadieindelad timplan i grundskolan och närliggande frågor.*

plansavdelningen. Skolverket arbetar för en strukturerad och systematisk styrdokumentsutveckling som gynnar likvärdigheten i styrdokumenterna både inom och mellan skolformer.

2.2 Remissynpunkter

Den externa remissen skickades till 56 instanser, varav 15 kommuner. Remissinstanserna framgår av bilaga 1. Av de 56 remissinstanserna har 29 inkommit med svar. Ungefär hälften (14) har meddelat att de avstår från att lämna synpunkter. Nedan redovisas de viktigaste synpunkterna.

Riksförbundet för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning (FUB) och *Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)* framför behov av att se över motivet till nuvarande skillnader i timantalet i ämnen mellan de obligatoriska skolformerna.

FUB framför behov av ökat timantal i engelska i grundsärskolan. Även *Östersunds kommun* framför behov av mer tid i engelska på högstadiet.

Gotlands kommun framför att elever som läser ämnesområden bör ha lika många timmar som elever som läser ämnen under sin grundsärskoletid.

Diskrimineringsombudsmannen betonar betydelsen av modersmålsundervisning och att minskad undervisningstid för elevens val inte bör göras på bekostnad av modersmålsundervisning och möjligheten att nå dess kunskapskrav.

2.3 Skolverkets vägval och avgränsningar

Här redovisas principiella vägval och avgränsningar för Skolverkets arbete med att utarbeta förslag på stadiindelade timplaner. De avvikelser från dessa vägval och avgränsningar som har gjorts redovisas under respektive skolform.

Skolverket har i arbetet med att ta fram förslag på stadiindelade timplaner för grundsärskolan, specialskolan respektive sameskolan utgått från den stadiindelade timplan för grundskolan som beslutades den 30 november 2017, samt befintliga timplaner för respektive skolform.

Stadieindelning av den garanterade undervisningstiden har utformats på ett sätt som Skolverket bedömer ska ge elever förutsättningar att nå de kunskapskrav som finns.

Skolverket har även beaktat lämplig längd på skoldagen för elever i olika åldrar. Enligt skollagen får skoldagens längd högst omfatta sex timmar per dag i de två lägsta årskurserna.⁴ I de föreslagna timplanerna är det totala timantalet lägre i lägstadiet än i övriga stadier.

---

⁴ 7 kap. 17 § skollagen

Skolverket har tagit hänsyn till de aviserade förändringarna i promemorian En stadiindelad timplan i grundskolan och närliggande frågor (U2016/03475/S). Dessa redovisas som fotnoter i förslag till timplan för respektive skolform.

Skolverket har valt att i förslagen följa den ordning som ämnena har i nuvarande timplan för respektive skolform. Det innebär att ämnena inte kommer i samma ordning i samtliga timplaner.

3. Förslag på stadiindelad timplan för grundsärskolan

Skolverket föreslår, i enlighet med vad som gäller för grundskolan, att nuvarande timplan för grundsärskolan fortfarande ska gälla för de elever som höstterminen 2018 påbörjar årskurs 7 eller en högre årskurs.

Skolverket bedömer att förslaget till stadiindelning har utformats på ett sätt som ska ge elever förutsättningar att nå de kunskapskrav som finns. Skolverket har i förslaget även beaktat att en del elever tas emot i grundsärskolan först i mellanstadiet eller senare. Detta gäller framförallt elever som läser ämnen. Därför har Skolverket valt att dela in samtliga ämnens undervisningstid relativt jämnt över alla tre stadierna.

Skolverket har, trots att det finns grundsärskolor som organiserar elevgrupper efter utvecklingsnivå snarare än ålder, valt att utforma förslaget till stadiindelad timplan på ett sätt som innebär att även elever i grundsärskolan får kortare skoldagar i lågstadiet.

Skolverket har valt att fördela lika många timmar per ämnesområde (inriktning träningskola) inom respektive stadium. Den fördelningsbara tiden på 1500 timmar är stadiindelad på ett sätt som Skolverket bedömer ger verksamheterna möjlighet att förstärka ämnesområdena på ett flexibelt sätt för att möta elevernas behov.

När det gäller ämnet teknik föreslår Skolverket att ämnet teknik får egen minsta garanterad undervisningstid, i likhet med det som gäller för grundskolan.

Skolverket har i arbetet med att ta fram förslag på stadiindelad timplan för grundsärskolan parallellt arbetat med den del av uppdraget som handlar om att stadiindela det centrala innehållet och formulera kunskapskrav i fem ämnen (se avsnitt 3.3).

3.1 Aviserade förändringar

Skolverket har, i enlighet med uppdraget, tagit hänsyn till de aviserade förändringarna i promemorian En stadiindelad timplan i grundskolan och närliggande frågor (U2016/03475/S). Förändringarna innebär att undervisningstiden i matematik i grundsärskolan utökas med 105 timmar till 415 timmar på högstadiet, motsvarande en timme per vecka, medan undervisningstiden i elevens val minskas med 45 timmar och undervisningstiden i slöjd minskas med 60 timmar. Dessa förändringar planeras att införas från och med höstterminen 2019 i högstadiet. Skolverket redovisar de aviserade förändringarna i fotnoter i förslaget.

3.2 Timplan för grundsärskolan, Skolverkets förslag*Timplan för elever som läser ämnen*

Ämnen	Lågstadiet	Mellanstadiet	Låg- och mellanstadiet	Högstadiet	Totalt
Bild	60	75		90	225
Hem- och konsumentkunskap			230	295	525
Idrott och hälsa	245	245		260	750
Musik	120	125		150	395
Slöjd ⁵	175	260		295	730
Svenska eller svenska som andraspråk	450	450		400	1300
Engelska	35	55		90	180
Matematik ⁶	400	400		310	1110
Naturorienterande ämnen	145	190		260	595
Samhällsorienterande ämnen	185	220		290	695
Teknik ⁷	45	60		85	190
Elevens val⁸					195
Totalt garanterat antal timmar⁹	1860	2080	230	2525	6890
Därav skolans val					1800

⁵ Aviserade förändringar från höstterminen 2019 gäller en minskning med 60 undervisningstimmar i slöjd, vilket innebär att det blir totalt 235 undervisningstimmar i högstadiet och totalt 670 undervisningstimmar i årskurs 1–9.

⁶ Aviserade förändringar från höstterminen 2019 gäller en ökning med 105 undervisningstimmar i matematik, vilket innebär att det blir 415 undervisningstimmar i högstadiet och totalt 1215 undervisningstimmar i årskurs 1–9.

⁷ Skolverket föreslår att den garanterade undervisningstiden i ämnet teknik anges i timplanen, i likhet med timplanen för grundskolan.

⁸ Aviserade förändringar från höstterminen 2019 gäller en minskning med 45 undervisningstimmar i elevens val, vilket innebär att det blir totalt 150 undervisningstimmar.

⁹ Aviserade förändringar från höstterminen 2019 innebär att det blir totalt 2570 timmar i högstadiet.

Timplan för elever som läser ämnesområden (inriktning träningskola)

Ämnesområden	Lågstadiet	Mellanstadiet	Högstadiet	Totalt antal undervisningstimmar
Estetisk verksamhet	315	340	340	995
Kommunikation	315	340	340	995
Motorik	315	340	340	995
Vardagsaktiviteter	315	340	340	995
Verklighetsuppfattning	315	340	340	995
Elevens val				190
Fördelningsbar undervisningstid	300	600	600	1500
Totalt garanterat antal timmar	1875	2300	2300	6665

Bestämmelser om anpassad studiegång finns i 3 kap. 12 § skollagen (2010:800). Anpassad studiegång kan innebära avvikelser från timplanen.

3.3 Stadiindelade centralt innehåll och kunskapskrav i grundsärskolan

Skolverket ska utarbeta förslag till och fastställa stadiindelade centralt innehåll i grundsärskolans kursplaner samt kunskapskrav i fem ämnen i årskurs 3. Här följer en kort information om detta.

Skolverket har tagit fram förslag på stadiindelade centralt innehåll i grundsärskolans ämnen och ämnesområden, med undantag för ämnet hem- och konsumentkunskap. I de nuvarande kursplanerna för ämnen är det centrala innehållet indelat i årskurs 1–6 och 7–9, medan kursplanerna för ämnesområden (inriktning träningskola) gäller för årskurs 1–9.

Skolverket har stadiindelade det centrala innehållet i kursplanerna, enligt uppdraget, vilket innebär att det inte tillförts något nytt centralt innehåll. I förslagen återkommer ibland centralt innehåll i flera stadier när detta bedöms behövas för att ge elever förutsättningar att utveckla de kunskaper och förmågor som anges i syftet.

De förslag till kunskapskrav i årskurs 3 i fem ämnen (svenska, svenska som andraspråk, matematik samt natur- och samhällsorienterande ämnen) som Skolverket har utarbetat inom detta uppdrag ska gälla godtagbara kunskaper. Skolverket har använt befintliga kunskapskrav i både grundsärskolan och grundskolan som underlag, men valt att utgå från kunskapskraven för årskurs 6 i grundsärskolan vid utformandet av förslagen. Myndigheten har även beaktat de bedömningsstödet som sedan den 1 januari 2017 är obligatoriska att använda i grundsärskolans årskurs 1.

Den föreslagna stadiindelade timplanen har använts som utgångspunkt för förslagen på stadiindelade centralt innehåll och nya kunskapskrav i årskurs 3.

Överväganden i arbetet framgår av konsekvensutredningen, se bilaga 2.

4. Förslag på stadiindelad timplan för specialskolan

Skolverket föreslår, i enlighet med vad som gäller för grundskolan, att nuvarande timplan för specialskolan fortfarande ska gälla för de elever som höstterminen 2018 påbörjar högstadiet (årskurs 8) eller en högre årskurs i specialskolan.

Förslaget på stadiindelad timplan har tagit sin utgångspunkt i Specialpedagogiska skolmyndighetens (SPSM) övergripande bild över hur specialskolorna fördelar den garanterade undervisningstiden. Skolverket har även beaktat att specialskolan är en tioårig skolform som har 8 070 garanterade undervisningstimmar, till skillnad från den nioåriga grundskolans 6 890 timmar. Det innebär att specialskolans elever i genomsnitt har 807 undervisningstimmar per läsår medan grundskolans elever i genomsnitt har 766 timmar. Specialskolans elever har drygt 400 timmar fler än grundskolans elever utöver det tionde året (beräkningen baseras på att grundskolan i genomsnitt har 766 timmar per läsår vilket under 10 läsår skulle motsvara 7660 timmar. Detta kan jämföras med specialskolans 8070 timmar). Skolverkets förslag baseras på att dessa timmar fördelas på samtliga stadier för att ge elever rimligt långa skoldagar.

Skolverket föreslår att ämnet teknik får en egen minsta garanterad undervisningstid i likhet med det som gäller för grundskolan.

4.1 Aviserade förändringar

Skolverket har tagit hänsyn till de aviserade förändringarna i promemorian En stadiindelad timplan i grundskolan och närliggande frågor (U2016/03475/S). Förändringarna för specialskolan innebär att undervisningstiden i matematik utökas med 105 timmar till 400 timmar på högstadiet, medan undervisningstiden i elevens val minskas med motsvarande antal timmar till 275 timmar. Dessa förändringar planeras att införas från och med höstterminen 2019 i högstadiet. Skolverket redovisar de aviserade förändringarna i fotnoter i förslaget.

4.2 Timplan för specialskolan, Skolverkets förslag

Ämnen	Lågstadiet	Mellanstadiet	Låg- och mellanstadiet	Högstadiet	Totalt
Bild	70	90		90	250
Hem- och konsumentkunskap			50	80	130
Idrott och hälsa	190	160		190	540
Rörelse och drama ¹⁰	90	80		75	245
Slöjd	85	140		125	350
Teckenspråk	320	205		200	725
Svenska eller svenska som andraspråk ¹¹	780	500		280	1560
Engelska	95	220		200	515
Matematik ¹²	560	410		295	1265
Samhällsorienterande ämnen	319	300		321	940
Geografi		60		70	
Historia		60		70	
Religionskunskap		60		70	
Samhällskunskap		60		70	
Naturorienterande ämnen	227	189		234	650
Biologi		55		65	
Fysik		55		65	
Kemi		55		65	
Språkval		48		272	320
Teknik ¹³	52	65		83	200
Elevens val¹⁴					380
Totalt garanterat antal timmar¹⁵	2788	2407	50	2445	8070
Därav skolans val					600

¹⁰ I 12 kap. 4 § skollagen (2010:800) anges att för hörande elever gäller att ämnet musik ersätter ämnet rörelse och drama.

¹¹ Benämning på ämnet enligt skollagen

¹² Aviserade förändringar från höstterminen 2019 gäller en ökning med 105 undervisningstimmar i matematik, vilket innebär att det blir 400 undervisningstimmar i högstadiet och totalt 1370 undervisningstimmar i årskurs 1–10.

¹³ Skolverket föreslår att den garanterade undervisningstiden i ämnet teknik anges i timplanen, i likhet med timplanen för grundskolan.

¹⁴ Aviserade förändringar från höstterminen 2019 gäller en minskning med 105 undervisningstimmar i elevens val, vilket innebär att det blir totalt 275 undervisningstimmar.

¹⁵ Aviserade förändringar från höstterminen 2019 innebär att det blir totalt 2550 timmar i högstadiet.

När det gäller de samhällsorienterande ämnena är eleverna i mellanstadiet garanterade en minsta undervisningstid om 60 timmar i respektive ämne. Resterande 60 timmar får fördelas fritt mellan de fyra ämnena i mellanstadiet. I högstadiet är eleverna i de samhällsorienterande ämnena garanterade en minsta undervisningstid om 70 timmar i respektive ämne. Resterande 41 timmar får fördelas fritt mellan de fyra ämnena i högstadiet.

När det gäller de naturorienterande ämnena är eleverna i mellanstadiet garanterade en minsta undervisningstid om 55 timmar i respektive ämne. Resterande 24 timmar får fördelas fritt mellan de tre ämnena i mellanstadiet. I högstadiet är eleverna i de naturorienterande ämnena garanterade en minsta undervisningstid om 65 timmar i respektive ämne. Resterande 39 timmar får fördelas fritt mellan de tre ämnena i högstadiet.

Vid skolans val får antalet timmar per stadium i timplanen för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska, engelska, matematik, språkval och elevens val får dock inte minskas.

Bestämmelser om anpassad studiegång finns i 3 kap. 12 § skollagen (2010:800). Anpassad studiegång kan innebära avvikelser från timplanen.

5. Förslag på stadiindelad timplan för sameskolan

Förslag på stadiindelad timplan för sameskolan har utarbetats i samarbete med Sameskolstyrelsen. Timplanen baseras på det nu gällande totala antalet garanterade undervisningstimmar för sameskolans ämnen samt gällande praxis av att fördela timmar i sameskolan. Skolverkets förslag på stadiindelad timplan för sameskolan har tagit hänsyn till beslut om att utöka den gällande timplanen (4 425 timmar) med 48 timmar i moderna språk.¹⁶ Den totala garanterade undervisningstiden i förslaget är därför 4 473 timmar.

I förslaget har eftersträvat likhet med grundskolans stadiindelade timplan. Skolverket föreslår en revidering av den totala garanterade undervisningstiden i matematik. Enligt nu gällande timplan för sameskolan är undervisningstiden 885 timmar i ämnet matematik och i grundskolans timplan är undervisningstiden i de motsvarande årskurserna (1–6) 830 timmar. Skolverket och Sameskolstyrelsen anser inte att det inte finns någon anledning till denna skillnad mellan dessa två obligatoriska skolformer. Förslaget på stadiindelad timplan för sameskolan följer därför grundskolans undervisningstid i matematik. Det innebär att undervisningstiden i matematik minskas med 55 timmar till 830 timmar. Dessa 55 timmar fördelas på de samhällsorienterande ämnena, de naturorienterande ämnena och teknik.

Skolverket föreslår att ämnet teknik får en egen minsta garanterad undervisningstid i likhet med det som gäller för grundskolan.

---

¹⁶ Prop. 2016/17:143 *En stadiindelad timplan i grundskolan och närliggande frågor* (sid. 29–31).

Timplan för sameskolan, Skolverkets förslag

Ämnen	Lågstadiet	Mellanstadiet	Låg- och mellanstadiet	Total tid
Bild	60	80		140
Hem- och konsumentkunskap			40	40
Idrott och hälsa	150	160		310
Musik	60	60		120
Slöjd	50	130		180
Svenska eller svenska som andraspråk ¹⁷	400	510		910
Engelska	60	220		280
Matematik	420	410		830
Samhällsorienterande ämnen	110	260		370
Geografi		60		
Historia		60		
Religionskunskap		60		
Samhällskunskap		60		
Naturorienterande ämnen	110	190		300
Biologi		55		
Fysik		55		
Kemi		55		
Samiska	400	400		800
Språkval ¹⁸		48		48
Teknik	40	45		85
Elevens val				60
Totalt garanterat antal timmar	1860	2513	40	4473¹⁹
Därav skolans val				210

¹⁷ Benämning på ämnet enligt skollagen

¹⁸ Timplanen utökas med 48 timmar.

¹⁹ 4425 timmar enligt den gällande timplanen plus 48 timmar i moderna språk.

Vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 15 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik, samiska och elevens val får dock inte minskas.

När det gäller de naturorienterande ämnena är eleverna i mellanstadiet garanterade en minsta undervisningstid om 55 timmar i respektive ämne. Resterande 25 timmar får fördelas fritt mellan de tre ämnena i mellanstadiet.

När det gäller samhällsorienterande ämnena är eleverna i mellanstadiet garanterade en minsta undervisningstid om 60 timmar i respektive ämne. Resterande 20 timmar får fördelas fritt mellan de fyra ämnena i mellanstadiet.

Bestämmelser om anpassad studiegång finns i 3 kap. 12 § skollagen (2010:800). Anpassad studiegång kan innebära avvikelser från timplanen.

6. Skolverkets förslag om förändringar i timplanerna utöver uppdraget

Grundsärskolan

Skolverket vill uppmärksamma behov av att se över grundsärskolans timplan både med avseende på fördelningen av den garanterade undervisningstiden mellan ämnen och den totala garanterade undervisningstiden i ämnesområden (inriktning träningsskola).

Det finns stora skillnader i antalet timmar per ämne mellan grundsärskolan och grundskolan. Detta uppmärksammades redan 2011 i Skolverkets redovisning av uppdrag om att utarbeta nya kursplaner och kunskapskrav.²⁰ Skolverket redovisade då att lärare och elever önskade fler timmar i engelska och att många ifrågasatte varför hem- och konsumentkunskap, slöjd samt idrott och hälsa har så mycket mer tid i grundsärskolan än i grundskolan. Vid elevintervjuer har det även nu framförts önskemål om mer undervisningstid i engelska. Skillnaden mellan grundsärskolans och grundskolans undervisningstid är särskilt stor i vissa ämnen. I engelska har grundsärskolan 180 garanterade undervisningstimmar medan grundskolan har 480 timmar. I hem- och konsumentkunskap har grundsärskolan 525 garanterade undervisningstimmar medan grundskolan har 118 timmar. Även i slöjd är skillnaden stor där elever i grundsärskolan har 730 timmar jämfört med grundskolans 330 timmar.

Skolverket har uppmärksammats på att den stora skillnaden i undervisningstid i vissa ämnen mellan grundsärskolan och grundskolan kan försvåra planering och genomförande av undervisningen när det gäller integrerade elever.²¹ Det är elever som får sin utbildning i en annan skolform än den de är mottagna i. Det är ca 21 procent av de elever som läser ämnen i grundsärskolan som får sin utbildning som integrerade elever i en annan skolform.²² Även för elever som läser en kombination av ämnen i grundsärskolan och ämnen i grundskolan kan planering och genomförande av undervisningen försvåras genom den stora skillnaden i undervisningstid. En översyn av fördelningen av timmar mellan ämnen i grundsärskolan skulle kunna gynna den flexibilitet som var lagstiftarens intention med dessa regleringar.

Skolverket konstaterar att elever som läser ämnen och elever som läser ämnesområden (inriktning träningsskola) i grundsärskolan har olika garanterad undervisningstid. Elever som läser ämnesområden har totalt 6 665 timmar jämfört med 6 890 timmar för elever som läser ämnen. Skillnaden har uppstått när undervisningstiden i matematik utökades åren 2013 och 2016 utan att motsvarande ökning gjordes för elever som läser matematik inom ämnesområdet verklighetsuppfattning. Elever

---

²⁰ Skolverket. *Skolverkets redovisning av uppdrag att utarbeta nya kursplaner och kunskapskrav för grundskolan och motsvarande skolformer m.m.* (U2009/312/S) dnr 2009:568

²¹ 7 kap. 9 § skollagen

²² Skolverket. *Skolverkets lägesrapport* (rapport 445:2017).

som läser ämnesområden bör enligt Skolverket ha rätt till lika mycket undervisningstid som övriga elever i grundsärskolan och grundskolan.

Specialskolan

Skolverket vill uppmärksamma behov av att se över den totala garanterade undervisningstiden i specialskolan.

Elever i specialskolan har betydligt fler timmar än elever i övriga obligatoriska skolformer. Specialskolan har totalt 8 070 garanterade undervisningstimmar jämfört med grundskolans 6 890 timmar, vilket innebär att specialskolan har i genomsnitt 807 undervisningstimmar per läsår medan grundskolan har 766 timmar i genomsnitt. Skolverket konstaterar att detta innebär att elever i specialskolan har betydligt längre skoldagar än övriga elever i de obligatoriska skolformerna.

En ytterligare skillnad i specialskolan är att det inte finns motsvarande bestämmelse som finns i grundskolan och grundsärskolan om att huvudmannen får besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden.²³

När det gäller bestämmelser för hur de garanterade undervisningstimmarerna i teckenspråk får fördelas har Specialpedagogiska skolmyndigheten uppmärksammat Skolverket på att det vore önskvärt med en ökad möjlighet, att utifrån elevers behov, fördela dessa 725 timmar på fler ämnen än enbart ämnet svenska.²⁴ Med elevers behov skulle kunna avses att utbildningen utformas så att eleven får förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt och att nå behörighet till gymnasieskolan.

---

²³ 9 kap. 3 § och 10 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

²⁴ 11 kap. 2 § skolförordning (2011:185)